

Cursus Weerbaarheid Snijheester en snijbloemen

INTRODUCTIE

De Nederlandse glastuinbouw wil duurzaam telen: **minimale emissie naar het milieu en nagenoeg geen residu**. Dat vraagt om slimme alternatieven voor de beheersing van ziekten en plagen. Het middelenpakket wordt steeds kleiner door Europese en nationale regelgeving én door eisen van retail en consument. Correctiemiddelen verdwijnen, dus preventie en weerbaarheid worden cruciaal.

Weerbaarheid is een sleutel in een geïntegreerde aanpak, maar het begrip is breed en wordt vaak verschillend uitgelegd. In deze cursus maken we het concreet en praktisch.

DOEL

Met de cursus '**Weerbaarheid**' helpt Glastuinbouw Nederland telers om stap voor stap over te stappen naar (meer) weerbaar telen. We werken met een duidelijke, praktische en bewezen effectieve aanpak.

Uitgangspunt: '**Sterke planten in een gezonde omgeving – dé basis voor een toekomstbestendige glastuinbouw**'.

AANPAK

Weerbaarheid bereik je door een *weerbare plant* te telen in een *weerbaar systeem*:

- **Plantweerbaarheid**: het vermogen van de plant om zichzelf te verdedigen tegen biotische en abiotische stress en te herstellen. Denk aan resistente rassen, morfologische afweer en geïnduceerde resistentie met elicitoren.
- **Weerbaar teeltsysteem**: een optimale combinatie van maatregelen voor een gezond, veerkrachtig gewas. Dit begint bij gezond uitgangsmateriaal, preventie en hygiëne, en gaat verder met het juiste kasklimaat, voeding, watergift, bodemgezondheid, microbiom en biologische bestrijding met een 'standing army'.

INHOUD CURSUS

1. Inleiding en opzet cursus, IPM
2. Wat is weerbaarheid, resultaten uit onderzoek en praktijk
3. Theorie, wat levert het op?
4. Weerbare plant; resistente rassen, plantenfysiologie, hormonen en gezond uitgangsmateriaal, biotische, abiotische stress, geïnduceerde resistentie
5. Weerbaar systeem; o.a. preventie en hygiëne, optimaal klimaat, monitoring, hoe kun je sturen?
6. Weerbaar substraat: bodembioologie, organische stof, verschillen substraat, gezonde bodem en Microbiom
7. Bemesting; relatie bemesting-bodembioologie-bodemgezondheid, rol belangrijkste elementen, aangepaste bemesting, praktijkvoorbeelden van deelnemende telers, wat kun je met de adviseur bespreken?
8. Relatie plantenvoeding en ontwikkeling ziekten en plagen
9. Biostimulanten; onderscheid biostimulanten en producten die in feite gewasbeschermingsmiddel zijn, categorieën, wat werkt en wat niet?
10. Excursie praktijkbedrijf en aan de slag: hoe pas je kennis toe, waar begin je mee, voorbeelden, bespreken praktijksituaties van de deelnemers

KAS ALS ENERGIEBRON

PRAKTISCH

- Duur: drie middagen
- Locatie: Hortiversum Zoetermeer + praktijkbedrijf
- Onderwerpen en sprekers:
  - Ellen Klein (CLM); weerbaar telen
  - Excursie weerbaar telen in de praktijk
  - Bemesting en rol van biostimulanten

AANTAL DEELNEMERS EN KOSTEN

- Bij 10 deelnemers: € 350,- p.p.
- Minimum: 10 deelnemers